

VOZNA KARTA – VOZNICA

Gospodin Vlado Šobota iz ZETova Ureda za odnose s javnošću moli da nađemo zamjenu za riječ *vozna karta* jer da neki tomu nazivu prigovoraju zbog toga što se *vozna karta* odnosi na voz, tj. vlak. Sam kaže:

“Kao dugogodišnjem novinaru, meni je pojam *voziti se* i biti *vozač* nekog sredstva prijevoza prihvatljiv, pa otuda i pojam i misao *voziti se u vlak*, odnosno tramvaju ili autobusu s pravovajlanom voznom kartom. Ipak, lijepo vas molimo (...) predložite i druge riječi koje se odnose na taj pojam.”

Mislim da to nije prvi prigovor voznoj karti, pogotovu za vlak. Budući da u osnovi leži nepoznavanje i hrvatskoga jezika i njegove tvorbe riječi, valja odgovoriti javno. G. Šobota misli da je pridjev *vozni* pravilan i u tome je u pravu. To je odnosni pridjev i odnosi se na imenicu *voznja*, a onda i na glagol *voziti*, jednako kao što se *štedni* odnosi na *štednja* i na glagol *štedjeti*, lansirani na lansiranje. *Vozni se* odnosi i na voz u značenju kola, ali to sada nije aktualno.

Kraćenje osnova kad je puna neprikladna ili nepotrebna za tvorbu česta je i sasvim normalna pojava u jeziku. U

mojoj *Tvorbi riječi* ima na stotine takvih primjera, a navode se i primjeri *-nja* i *-(a)nj*. To doduše nije još postalo općom svojinom obrazovanih slojeva, pa ni nekih jezikoslovaca i odatle česti nesporazumi te valja iskoristiti svaku priliku da se ta svijest proširi. Zbog nedovoljnoga poznavanja tvorbe riječi i kraćenja osnova dolazi i pogriješno zaključivanje da riječ *katolkinja* nije dobra, kako nakon svega tvrdi Danijel Alerić na jednom sastanku u MH.

Kad je pridjev *vozni* sasvim pravilan i prihvatljiv u hrvatskome jeziku, onda je razumljivo da je dobar i naziv *vozna karta* i za vožnju tramvajem, autobusom i vlakom. Kad se već traži bolji naziv, onda se može naći, a to je *voznica*. Riječ je već zabilježena u Akademijinu rječniku u osam značenja, ali ni jedno u značenju *vozna karta*. Ovdje valja spomenuti da niti jedno od navedenih osam ne bi smetalo nazivu *vozna karta* jer ili su tvorbe koje i nisu bile u upotrebi ili su zastarjelice ili veoma daleke upotrebe. Naziv *voznica* nisam smislio ja, nego kolega Bulcsú László. To bi svakako bio bolji naziv od *vozna karta* i bilo bi dobro da se usvoji.

Stjepan Babić

OSVRTI

IZDOMNIK

Riječ *izdomnik* nova je u hrvatskom jeziku. Stvorio ju je jezikoslovac i književnik S. Vukušić. Zapazili smo je u njegovu članku

Dom i izdomništvo, koji je nastao u povodu 59. kongresa PEN-a i objavljen u senjskim *Usponima* (1994, br. 10).

Nova je tvorenicu dobro napravljena s više razloga: prvo, u duhu je hrvatskog jezika drugo, u skladu je s njego-